

МОНІТОРИНГ ОЦІНЮВАННЯ ВИПУСКНИКАМИ УМАНСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ САДІВНИЦТВА ЯКОСТІ ОСВІТНІХ ПОСЛУГ, 2023/2024 Н.Р.

Метою проведеного опитування є системна оцінка загальних і фахових компетентностей, отриманих за час навчання випускниками УНУС та можливостей їхнього працевлаштування, а також налагодження співпраці «університет-випускник-роботодавець».

Оцінювання випускниками університету рівня задоволеності отриманими освітніми послугами дозволяє виявити сильні та слабкі сторони у підготовці висококваліфікованих кадрів для сучасного ринку праці.

Респондентами були випускники УНУС 2013-2023 років випусків, що навчалися за різними спеціальностями і отримали дипломи кваліфікованих фахівців відповідно до здобутого освітнього рівня. Всього в онлайн-опитуванні брали участь 390 випускників шести факультетів (рис. 1). Серед них найбільш активними були випускники освітнього рівня «Магістр» факультету економіки і підприємництва та інженерно-технологічного факультету.

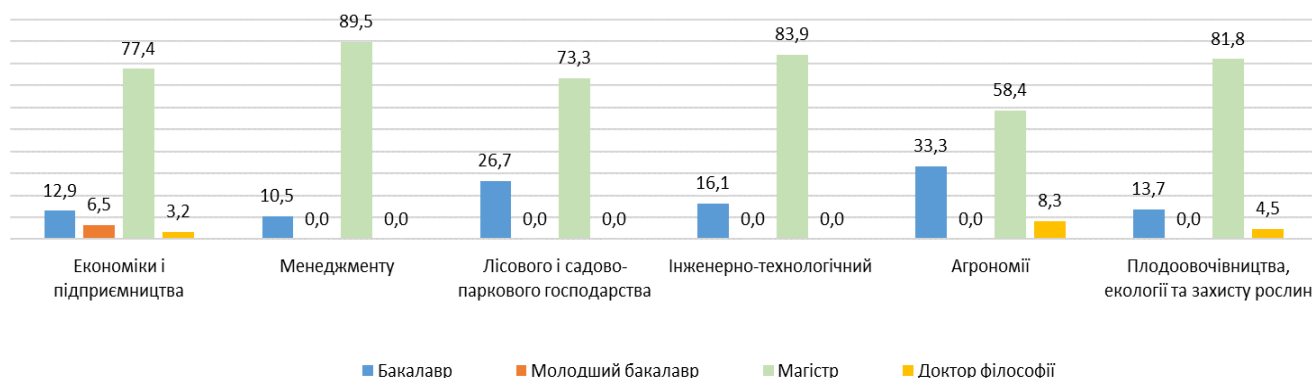

Рис. 1. Активність опитаних випускників Уманського НУС за рівнями освіти у розрізі факультетів (у відсотках)

Результати відповідей на перше запитання анкети «Чи задоволені Ви отриманою освітою?» систематизовано по роках випуску та рівнях вищої освіти і представлено на рис. 2 та рис. 3.

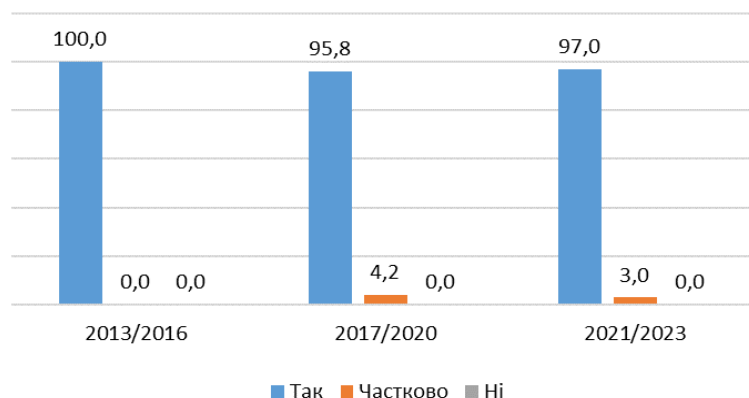

Рис. 2. Задоволеність випускників отриманою освітою за роками випусків (у відсотках)

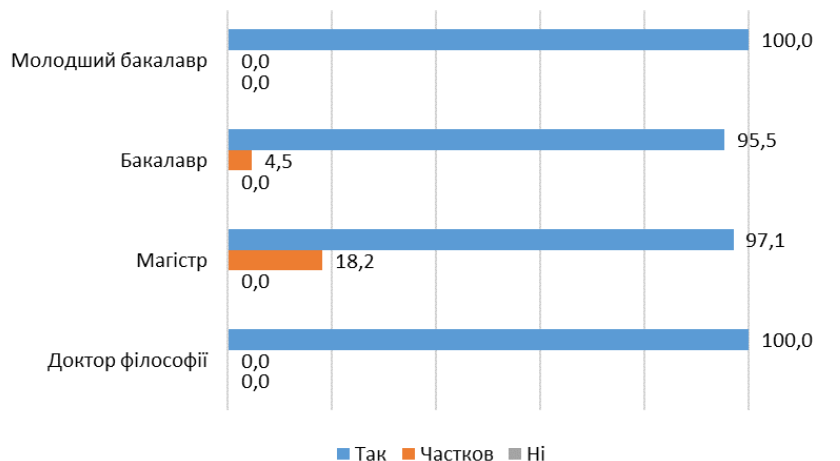

Рис. 3. Задоволеність випускників отриманою освітою за рівнями вищої освіти (у відсотках)

Відповідно до результатів анкетування, оцінка задоволеності отриманими освітніми послугами за всіма роками випусків та рівнями вищої освіти є досить високою.

Слід зазначити, що на запитання «Чи надавалась Вам впродовж навчання організаційна, інформаційна та консультативна підтримка в межах освітньої програми?» 378 учасників опитування (96,9%) стверджують, що вони постійно її отримували та 12 випускники (3,1%) отримували її частково або за потреби (рис. 4).

Рис. 4. Надання організаційної, інформаційної та консультативної підтримки на протязі навчання в УНУС (у відсотках)

Аналізуючи результати анкетування щодо можливості отримання інформації з працевлаштування та сприяння можливості співпраці із роботодавцями більшість відповідей випускників відповідають рівню «високий». Відповідно 80,8% респондентів отримували достатньо інформації під час навчання щодо можливостей працевлаштування, 75,4% – щодо можливостей проходження практики та 70,8% – щодо організації ярмарок вакансій (рис. 5).

Рис. 5. Інформування здобувачів освіти під час навчання (у відсотках)

Відповідаючи на запитання «Яке джерело інформації було для Вас найбільш ефективним для пошуку роботи?» 66,9% випускників скористалися рекомендаціями викладачів випускової кафедри чи факультету, майже половина опитаних (49,2%) працевлаштовувались після проходження практики на даному підприємстві та 41,5% – працевлаштовувались самостійно чи за порадою батьків і знайомих. Також ефективними є участі студентів під час навчання у ярмарках вакансій (33,8%), організованих відділом професійно-кар'єрної орієнтації університету (рис. 6).

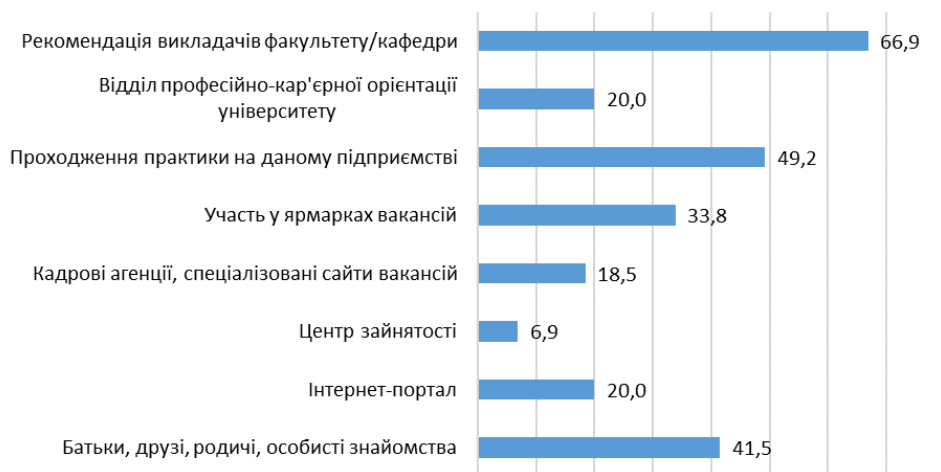

Рис. 6. Найефективніші джерела інформації для пошуку роботи (у відсотках)

Розглянемо детальніше результати моніторингу працевлаштування випускників Уманського НУС. На запитання «Чи працевлаштувались Ви по закінченню навчання?» отримано наступні відповіді (рис. 7).

Із загального числа респондентів 73,1% – працевлаштовані, із них за спеціальністю – більше половини (52,3%). Отже можна впевнено стверджувати, що випускники нашого університету є досить конкурентоспроможними і затребуваними на сучасному ринку праці.

Рис. 7. Працевлаштованість випускників по закінченню навчання (у відсотках)

Через повномасштабну російсько-українську війну все більше вітчизняних компаній стикаються зі значними викликами щодо працевлаштування не лише молодих випускників, а й спеціалістів із досвідом роботи. Однак, багато підприємств беруть на роботу найбільш успішних випускників, розраховуючи на високий рівень знань, отриманих молодим фахівцем.

У випускників також з'ясувалось яких компетентностей їм не вистачало при працевлаштуванні (співбесіді з роботодавцем). Як показали результати опитування, це –

Під час опитування одне із запитань стосувалось проблем при працевлаштуванні (співбесіді з роботодавцем). За результатами анкетування випускників встановлено, що серед компетентностей, яких було недостатньо, переважали наступні: відсутність досвіду роботи (46,2% респондентів), знання іноземної мови (29,9%), недостатність практичних навичок (15,4%). Труднощів при працевлаштуванні не виникало у 35,4% опитаних (рис. 8).

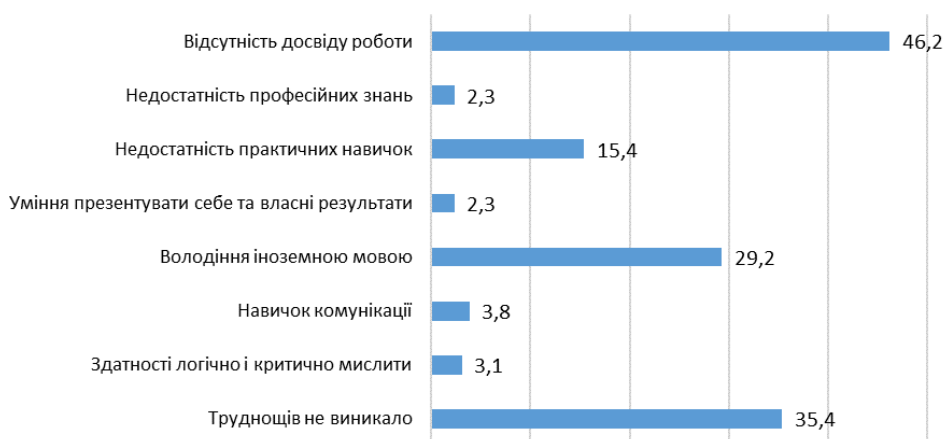

Рис. 8. Недостатність компетентностей при працевлаштуванні (співбесіді з роботодавцем)? (у відсотках)

На запитання «Чи достатньо Ви отримали знань у процесі навчання для майбутньої професійної діяльності?» 88,5% респондентів зазначили, що

достатньо, 11,5% – не вистачатиме практичних навичок, 3,1% – намагаються самостійно здобути потрібні знання (рис. 9).

Рис. 9. Оцінка обсягів отриманих знань для майбутньої професії (у відсотках)

Наступний блок запитань дозволив детальніше проаналізувати рівень задоволеності випускників отриманими освітніми послугами в Уманському НУС. Узагальнені відповіді представлені у таблиці 1.

Таблиця 1

Моніторинг дослідження якості професійної підготовки випускників Уманського НУС

Критерії якості наданих освітніх послуг	Кількість випускників	Питома вага
<i>Чи спостерігався логічний взаємозв'язок між навчальними дисциплінами, послідовність у робочих планах, графіках навчального процесу?</i>		
так	363	93,1
ні	0	0,0
частково	27	6,9
<i>Чи достатнім був рівень педагогічної, методичної та фахової підготовки за спеціальністю?</i>		
так	375	96,2
ні	0	0,0
частково	15	3,8
<i>Чи використовували викладачі сучасні методи та форми навчання (майстер-класи, навчальні дискусії, мозковий штурм, тренінги, ділові ігри тощо)?</i>		
так, практично всі	261	66,9
так, але лише деякі викладачі	126	32,3
ні	3	0,8
<i>Чи навчання в університеті відповідало сучасним освітнім вимогам ринку праці?</i>		
так	348	89,2
ні	0	0,0
частково	42	10,8
<i>Чи достатнім був рівень практичної підготовки за отриманою спеціальністю?</i>		
так	303	77,7
ні	9	2,3
частково	78	20,0

На основі результатів опитування можна зробити висновок, що якість освітніх послуг за всіма критеріями була достатньо високою, відповідала очікуванням студентів та сприяла професійному зростанню.

Аналізуючи відповіді на запитання «Які заходи, на Ваш погляд, необхідно запровадити для покращення підготовки студентів за спеціальністю?» слід зазначити, що 58,5% обрали опцію «підсилення практичної підготовки», 34,6 – «володіння інформаційними технологіями», та 33,1% – «читання лекцій гостьовими лекторами-практиками» (рис. 10).

Рис. 10. Напрями покращення підготовки здобувачів вищої освіти за спеціальностями (у відсотках)

Специфічних навичок і компетенцій володіння інформаційними технологіями вимагає нині так звана дистанційна зайнятість. Цінність дистанційної трудової діяльності постійно зростає. Ресурси дистанційної роботи, що реалізується саме за допомогою електронних нововведень, цікаві в зв'язку з гнучким графіком роботи, можливістю працювати на іноземні компанії, а головне – мінімізує ризики, пов'язані з військовими діями в Україні.

Підсумовуючи всі переваги навчання в університеті, позитивним моментом є те, що 100,0% опитаних випускників рекомендуватимуть іншим навчатись в Уманському НУС.

Загальні висновки та рекомендації

Існуюча система професійної підготовки за всіма освітніми програмами потребує постійного перегляду й удосконалення з урахуванням тенденцій, що формуються на ринку освітніх послуг та ринку праці. Це сприятиме розвитку у випускників тих фахових компетентностей і програмних результатів навчання, які необхідні сучасному бізнесу, а потенційні роботодавці, в свою чергу, будуть зацікавлені створювати комфортні умови праці для кваліфікованих фахівців.

За результатами опитування констатуємо, що рівнем отриманої освіти та практики опитані випускники у більшості задоволені. Рівень здобутих в процесі

навчання в університеті компетентностей та навичок у різних сферах респонденти оцінили досить високо.

З метою подальшого поліпшення якості освітніх послуг, які надає університет, пропонується вжити наступних заходів:

1. Систематично проводити моніторинг задоволеності освітніми програмами та якістю освітніх послуг випускників, відстежувати позитивну динаміку та виявляти слабкі чи проблемні зони з метою своєчасного коригування.
2. Посилити співпрацю з роботодавцями і розвивати практичні компетентності здобувачів вищої освіти.
3. Активізувати роботу відділу професійно-кар'єрної орієнтації з питань працевлаштування випускників (інформувати про проведення ярмарок вакансій, організувати семінари, тренінги зі здобувачами вищої освіти з метою здобуття соціальних навичок для кар'єрного росту).
4. Для підвищення конкурентоспроможності випускників Уманського НУС на ринку праці надалі проводити моніторинг працевлаштування випускників, завідувачам кафедр спільно зі студентською радою університету вести облік випускників та налагодити зворотній зв'язок із роботодавцями з метою внесення інноваційних змін у процес навчання за всіма освітніми програмами.
5. Більше уваги приділити формуванню у здобувачів вищої освіти вміння вчитися самостійно, тобто опанувати методами, способами і прийомами самонавчання, саморозвитку і самоконтролю.
6. При розробці й оновленні освітніх програм враховувати пропозиції щодо формування у студентів: здатності до стратегічного мислення; навичок управлінської діяльності в умовах невизначеності та ризику; розуміння закономірностей розвитку бізнесу в умовах сучасних трансформацій бізнес-середовища; комунікаційних здібностей; формування soft-skills навичок; посилити акцент на вивченні іноземних мов.
7. Залучати роботодавців, як стейкхолдерів освітніх послуг, до проведення проблемних лекцій і практичних занять, зокрема, в умовах виробництва.

У сучасних умовах необхідно активізувати процеси підтримки ініціатив здобувачів вищої освіти щодо професійної підготовки та працевлаштування, заохочення їх до активного пошуку роботи.